

Европейски съвет

Брюксел, 30 юни 2023 г.
(OR. en)

EUCO 7/23

CO EUR 5
CONCL 3

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Делегациите

Относно: Заседание на Европейския съвет (29 и 30 юни 2023 г.)
— Заключение

Приложено се изпращат на делегациите заключенията, приети от Европейския съвет на посоченото по-горе заседание.

Европейският съвет проведе обмен на мнения с генералния секретар на НАТО Столтенберг относно сътрудничеството между ЕС и НАТО и евроатлантическата сигурност, по-специално след подписването на третата съвместна декларация на 10 януари 2023 г.

*

*

*

I. УКРАЙНА

1. Европейският съвет изтъква отново, че решително осъжда агресивната война на Русия срещу Украйна, която представлява явно нарушение на Устава на ООН, и припомня непоколебимата подкрепа на Европейския съюз за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници и неотменимото ѝ право на самоотбрана срещу руската агресия. Европейският съюз ще продължи да предоставя солидна финансова, икономическа, хуманитарна, военна и дипломатическа подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго, колкото е необходимо.
2. Европейският съвет потвърждава отново готовността на ЕС да предоставя устойчива военна подкрепа на Украйна толкова дълго, колкото е необходимо, по-специално чрез военната мисия на ЕС за предоставяне на помощ и Европейския механизъм за подкрепа на мира. Европейският съвет направи преглед на напредъка по отношение на доставката и съвместното възлагане на обществени поръчки за един милион броя боеприпаси за артилерийски системи и ракети за Украйна. Европейският съвет подчертава значението на непрекъснатите усилия на държавите членки да подпомогнат посрещането на неотложните военни и отбранителни нужди на Украйна, без да се засяга специфичният характер на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.

3. Европейският съюз и държавите членки са готови да допринесат, заедно с партньорите, за бъдещи ангажименти към сигурността на Украйна, които ще помогнат на Украйна да се защитава в дългосрочен план, да възпира актовете на агресия и да се противопоставя на усилията за дестабилизация. Във връзка с това те ще обмислят в кратки срокове реда и условията за такъв принос. Такива ангажименти ще бъдат поемани при пълно зачитане на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната. Европейският съвет ще продължи да следи въпроса.
4. Европейският съвет осъжда най-категорично умишленото разрушаване на язовира на водоелектрическата централа „Каховка“, което доведе до опустошителни хуманитарни, екологични, селскостопански и икономически последици и излага на риск безопасността и сигурността на Запорожката атомна електроцентрала. Европейският съюз и неговите държави членки са готови да предоставят допълнителна подкрепа на Украйна наред със спешната подкрепа за усилията за оказване на помощ, предоставяна чрез Механизма за гражданска защита на Съюза. Европейският съюз изцяло подкрепя работата на Международната агенция за атомна енергия за укрепване на ядрената безопасност и сигурност в Украйна.
5. Европейският съюз и неговите държави членки ще активизират дипломатическите си усилия и ще продължат да си сътрудничат с Украйна и други държави, за да осигурят възможно най-широка международна подкрепа за ключовите принципи и цели на украинската формула за мир, включително чрез предстояща световна среща на върха за мир. Всяка инициатива за всеобхватен, справедлив и траен мир в Украйна трябва да се основава на пълно зачитане на нейната независимост, суверенитет и териториална цялост в рамките на международно признатите ѝ граници.

6. Европейският съвет подчертава, че е необходимо заедно с партньорите да се осигури стабилна, предвидима и устойчива финансова подкрепа за Украйна за идните години. Европейският съвет отново призовава Европейската инвестиционна банка, в тясно сътрудничество с Комисията и международните финансови институции, да увеличи подкрепата си за най-неотложните инфраструктурни нужди на Украйна. Европейският съюз остава ангажиран и с подкрепата за укрепването, възстановяването и реконструкцията на Украйна в координация с международните партньори, включително в областите на психологическата и психо-социалната рехабилитация и на помощта за разминирание. Освен това Европейският съвет направи преглед на извършеното по отношение на блокираните активи на Русия и приканва Съвета, върховния представител и Комисията да придвижат работата в съответствие с правото на ЕС и международното право и в координация с партньорите.

7. Европейският съюз запазва твърдата си решимост да гарантира, че на Русия ще бъде потърсена пълна отговорност за агресивната ѝ война срещу Украйна. Европейският съвет изразява задоволство от факта, че Международният център за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна (ICPA) е готов да започне своите действия за подкрепа. Европейският съвет направи преглед на усилията за създаване на трибунал за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна, включително на работата, извършена в рамките на основната група, и призовава за продължаване на работата. Трибуналет следва да се ползва с най-широка междурегионална подкрепа и легитимност. Европейският съвет приветства приемането на Люблянско-Хагската конвенция за международно сътрудничество при разследването и наказателното преследване на престъплението геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и други международни престъпления, и призовава всички държави да станат страни по конвенцията възможно най-скоро. Европейският съвет приветства също така създаването към Съвета на Европа на регистър на щетите, причинени от агресията на Руската федерация срещу Украйна, и призовава за продължаване на работата.

8. Европейският съвет осъжда най-категорично незаконното депортиране и преместване в Русия и в Беларус на украински деца и други цивилни граждани. Европейският съвет призовава Руската федерация и Беларус незабавно да гарантират безопасното им завръщане.
9. Европейският съвет обсъди усилията за по-нататъшно засилване на натиска върху Русия, за да се отслаби способността ѝ да води агресивната си война, включително чрез санкции, пълното им и ефективно прилагане и предотвратяването на заобикалянето им. В този контекст той приветства приемането на 11-ия пакет от санкции. Европейският съвет призовава съзаконодателите бързо да приключат работата по предложението за директива за сближаване на престъпленията и санкциите, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза.
10. Европейският съвет осъжда продължаващата военна подкрепа, предоставяна от Иран и Беларус за агресивната война на Русия. Беларус трябва да престане да позволява на руските въоръжени сили да използват нейната територия, включително за разполагането на тактически ядрени оръжия. Иран трябва да спре да предоставя безпилотни летателни апарати на Русия.
11. Европейският съвет отчита ангажимента и значителните усилия на Украйна да изпълни необходимите условия в процеса на присъединяване на страната към ЕС. Той насърчава Украйна да продължи по пътя на реформите. Европейският съюз ще продължи да работи в тясно сътрудничество с Украйна и да подкрепя усилията ѝ да отговори изцяло на всички условия.
12. Европейският съюз ще продължи да подкрепя Република Молдова в преодоляването на предизвикателствата, пред които е изправена вследствие на руската агресия срещу Украйна, и в усилията ѝ за реформи по европейския ѝ път. Европейският съвет отчита ангажимента и значителните усилия на Република Молдова да изпълни необходимите условия в процеса на присъединяване на страната към ЕС. Той приветства представения неотдавна пакет от мерки за подкрепа и стартирането на гражданската мисия на ЕС за партньорство. Той поздравява Република Молдова за успешното организиране на втората среща на върха на Европейската политическа общност на 1 юни 2023 г.

13. Европейският съвет взема под внимание стъпките, предприети неотдавна от грузинските власти. Европейският съюз ще продължи да работи в тясно сътрудничество с Грузия, за да я подкрепи в изпълнението на необходимите условия за постигане на напредък по европейския ѝ път.
14. Русия продължава да използва храните като оръжие, като по този начин подкопава световната продоволствена сигурност. Европейският съвет е дълбоко загрижен от продължаващото забавяне на изпълнението на Черноморската инициатива за зърното и призовава за бързото и пълно възобновяване на свързаните с нея операции. Коридорите на солидарността на ЕС продължават да бъдат от основно значение за укрепването на световната продоволствена сигурност.
15. Европейският съюз изтъква отново ангажимента си да засили подкрепата за разселените лица както в Украйна, така и в Европейския съюз, включително чрез подходяща и гъвкава финансова помощ за държавите членки, които поемат най-голямата част от разходите, свързани с медицинското обслужване, образованието и издръжката на бежанците.

II. ИКОНОМИКА

16. Европейският съвет обмени мнения относно настоящото икономическо положение.
17. След като председателството на Съвета и Комисията докладваха, Европейският съвет направи преглед на напредъка в повишаването на дългосрочната конкурентоспособност и производителност на Европа, със специален акцент върху задълбочаването на единния пазар, запазването на целостта му, четирите му свободи и отвореността му, гарантирането на еднакви условия на конкуренция и създаването на стимулираща растежа и намаляваща административната тежест регулаторна рамка, като същевременно се укрепва промишлената политика и се намаляват стратегическите зависимости, по-специално в най-чувствителните области.

18. Като припомня заключенията си от март 2023 г. и с оглед на ускоряването на двойния преход на Съюза към екологична и цифрова икономика, Европейският съвет:
- а) приканва съзаконодателите да ускорят работата по предложенията за законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии и законодателен акт за суровините от критично значение с оглед на постигането на споразумение преди края на настоящия законодателен цикъл и призовава да бъде придвижена работата по разработването на стратегически технологии и по укрепването на техните вериги за създаване на стойност;
 - б) подчертава значението на това Европейският съюз да се превърне в място от първостепенно значение за развитието на изкуствен интелект (ИИ) и необходимостта бързо да се използват възможностите и да се разгледат рисковете, свързани с някои специфични случаи на използване на ИИ, с цел стимулиране на иновациите и засилване на доверието, насърчаване на инвестициите и разпространението и принос за определянето на световни стандарти, и призовава съзаконодателите да приключат своевременно работата по Законодателния акт за ИИ;
 - в) приканва Комисията да предложи инициатива за спешни мерки за гарантиране на достатъчно производство и наличност в Европа на лекарствата и компонентите от особено критично значение и за диверсифициране на международните вериги на доставки, като същевременно приканва съзаконодателите да продължат и да ускорят работата по предложената реформа на фармацевтичното законодателство, включително във връзка с достъпа до лекарства и един иновативен и конкурентоспособен фармацевтичен сектор;
 - г) приветства влизането в сила на Споразумението относно Единен патентен съд за участващите държави членки и последващото въвеждане в действие на единния патент, което ще спомогне за стимулиране на иновациите и конкурентоспособността;
 - д) очаква за заседанието си през март 2024 г. първия годишен преглед на напредъка по отношение на повишаването на конкурентоспособността на Съюза и увеличаването на производителността и растежа;

- е) призовава на заседанието през март 2024 г. да бъде представен независим доклад на високо равнище относно бъдещето на единния пазар и приканва следващите председателства на Съвета и Комисията, в консултации с държавите членки, да придвижат работата по този въпрос;
 - ж) приканва Комисията да представи инструментариум за справяне с демографските предизвикателства и по-специално с тяхното отражение върху конкурентното предимство на Европа.
19. Комисията докладва за обсъжданията със Съединените щати относно последиците от Закона за намаляване на инфлацията. Европейският съвет приканва Комисията, с подкрепата на държавите членки, да направи оценка на въздействието на Закона за намаляване на инфлацията върху инвестициите и на ефективността на ответните мерки, предприети от Европейския съюз и неговите държави членки, както и да продължи работата си по наблюдението и подобряването на условията за инвестиране.
 20. Европейският съвет изтъква необходимостта от повишаване на икономическата устойчивост и сигурност на Съюза, за да се защитят интересите на Съюза в световен мащаб, като същевременно икономиката се запази отворена. Европейският съвет настоява за подход, който осигурява пропорционални, точни и целенасочени отговори на предизвикателствата в областта на сигурността въз основа на оценка на риска.
 21. Европейският съвет проведе дебат по интегрираните препоръки за отделните държави, обсъдени от Съвета, с което дава възможност за приключване на европейския семестър за 2023 г.
 22. Европейският съвет приканва Съвета да напредне с работата по прегледа на икономическото управление с оглед на приключването на законодателната работа през 2023 г.
 23. Европейският съвет взема под внимание предложеното преразглеждане на многогодишната финансова рамка. Европейският съвет ще продължи да следи въпроса.

III. СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

24. Европейският съвет направи преглед на извършената работа за изпълнение на предишните му заключения, Версайската декларация от март 2022 г. и Стратегическия компас.
25. Европейският съвет припомня, че е необходимо технологичната и индустриалната база на европейския сектор на отбраната да бъде укрепена и да стане по-иновативна, конкурентоспособна и устойчива, по-специално в една нова стратегическа среда, която изисква готовност в областта на отбраната и значително увеличаване на дългосрочния стратегически капацитет на Европа за поемане на повече отговорност за осигуряването на собствената ѝ отбрана.
26. Във връзка с това Европейският съвет:
 - а) призовава да продължи работата по всички направления на действията за доставка и съвместно възлагане на обществени поръчки за боеприпаси и ракети, по-специално по акта в подкрепа на производството на боеприпаси (ASAP) с оглед на бързото му приемане;
 - б) приветства постигнатото споразумение по Акта за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни обществени поръчки;
 - в) призовава Комисията да представи предложение за Европейска инвестиционна програма в областта на отбраната с цел укрепване на капацитета и устойчивостта на европейската отбранителна технологична и индустриална база, включително МСП.
27. Европейският съвет приветства решението за допълнително увеличаване на финансовия таван на Европейския механизъм за подкрепа на мира с 3,5 милиарда евро, за да се запази глобалният географски обхват на механизма, да продължи оказването на военна помощ за Украйна и да се запази способността на Съюза да предотвратява и бързо да реагира на кризи и конфликти, както и да изгражда капацитет чрез своите мисии за обучение.

28. Европейският съвет приветства напредъка в изпълнението на Стратегическия компас, включително по отношение на киберсигурността и киберотбраната, хибридните заплахи, военната мобилност, космическото пространство и морската сигурност. Той приветства и предприетата работа за укрепване на гражданското измерение на ОПСО, по-специално неотдавнашното одобрение на новия Пакт относно гражданското измерение на ОПСО.
29. Европейският съвет приветства работата по политиката на ЕС в областта на киберотбраната и по прегледа на инструментариума на ЕС за кибердипломация с цел укрепване на способността за предотвратяване, възпиране и реагиране на кибератаки.

IV. КИТАЙ

30. Европейският съвет продължи своето стратегическо обсъждане на отношенията на ЕС с Китай и потвърди отново многоаспектния политически подход на ЕС към Китай, при който Китай е едновременно партньор, конкурент и системен съперник. Въпреки различието в политическите и икономическите системи, Европейският съюз и Китай имат общ интерес да поддържат конструктивни и стабилни отношения, които се градят върху зачитането на основания на правила международен ред, балансираното сътрудничество и реципрочността.
31. Европейският съюз ще продължи да работи с Китай за справяне с глобалните предизвикателства и насърчава Китай да предприеме по-амбициозни действия в областта на изменението на климата и биологичното разнообразие, готовността в областта на здравеопазването и при пандемия, продоволствената сигурност, намаляването на риска от бедствия, опрощаването на дълга и хуманитарната помощ.
32. Европейският съюз и Китай продължават да бъдат важни търговски и икономически партньори. Европейският съюз ще се стреми да осигури еднакви условия на конкуренция, така че търговията и икономическите отношения да бъдат балансирани, реципрочни и взаимноизгодни. В съответствие с програмата от Версай Европейският съюз ще продължи да намалява критичните зависимости и уязвими места, включително в своите вериги на доставки, и ще премахне риска и диверсифицира, където е необходимо и целесъобразно. Европейският съюз не възнамерява да се отдръпне или да се затвори.

33. Като постоянен член на Съвета за сигурност на ООН Китай носи специална отговорност за поддържането на основания на правила международен ред, Устава на ООН и международното право. Ето защо Европейският съвет призовава Китай да окаже натиск върху Русия да спре агресивната си война и незабавно, напълно и безусловно да изтегли войските си от Украйна.
34. Източнокитайско и Южнокитайско море са от стратегическа важност за просперитета и сигурността в регионален и глобален план. Европейският съюз е обезпокоен от нарастващото напрежение в Тайванския проток. Европейският съвет се противопоставя на всякакви едностранни опити за промяна на статуквото чрез сила или принуда. Той отново потвърждава последователната политика на ЕС за единен Китай.
35. Европейският съюз остава твърдо ангажиран с утвърждаването на зачитането на правата на човека и основните свободи. Европейският съвет приветства възобновяването на диалога по правата на човека с Китай. Той отново изразява своята загриженост във връзка с принудителния труд, отношението към защитниците на правата на човека и лицата, принадлежащи към малцинства, положението в Тибет и Синдзян, както и спазването на предишните ангажименти на Китай, свързани с Хонконг.

V. ВЪНШНИ ОТНОШЕНИЯ

36. Европейският съвет обсъди подготовката за срещата на върха между ЕС и Общността на латиноамериканските и карибските държави (CELAC). Това ще бъде възможност за подновяване и укрепване на партньорството, основано на споделени ценности, история и култура, и за постигане на съгласие по една положителна и ориентирана към бъдещето програма. Редовният и структуриран диалог между двата региона ще даде възможност за последващи стъпки и изпълнение на конкретни действия в области от общ интерес, включително търговия и инвестиции. Европейският съвет подчертава, че е важно да се работи съвместно по въпросите на глобалните кризи в областта на климата и околната среда, нарастващите неравенства, възможностите в областта на цифровата трансформация и необходимостта от диверсифициране на веригите на доставка, както и безпрецедентните заплахи за световната сигурност и основания на правила ред.

37. Европейският съвет проведе стратегическо обсъждане на отношенията на Европейския съюз с неговите партньори от южното съседство. Във връзка с това Европейският съвет приветства извършеното по пакета за взаимно изгодно всеобхватно партньорство с Тунис, който се основава на стълбовете икономическо развитие, инвестиции и търговия, преход към зелена енергия, миграция и контакти между хората, и подкрепя възобновяването на политическия диалог в контекста на Споразумението за асоцииране ЕС – Тунис. Той подчертава, че е важно да се укрепват и развиват подобни стратегически партньорства между Европейския съюз и партньорите в региона.
38. Като припомня декларацията от срещата на върха ЕС – Западни Балкани в Солун от 21 юни 2003 г., последвалите декларации от София, Загреб, Бърдо и Тирана и предишните си заключения, по-специално тези от 23 – 24 юни 2022 г., Европейският съвет изтъква отново пълната си и недвусмислена ангажираност с перспективата за членство в ЕС на Западните Балкани и подкрепата си за ускоряване на основания на заслуги процес на присъединяване и свързаните с това реформи.
39. Европейският съвет осъжда неотдавнашните прояви на насилие в северната част на Косово* и призовава за незабавна деескалация на положението на базата на основните елементи, които вече бяха очертани от Европейския съюз на 3 юни 2023 г. Страните следва да създадат условия за провеждане на предсрочни избори и в четирите общини в северната част на Косово. Ако напрежението не бъде намалено, това ще доведе до отрицателни последици. От съществено значение е да продължи осъществяваният с посредничеството на ЕС диалог, ръководен от върховния представител, и бързото прилагане на Споразумението относно пътя за нормализиране на отношенията между Косово и Сърбия и на приложението за изпълнение към него. Това включва създаването на Сдружението/Общността на общините със сръбско мнозинство.

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

40. В съответствие с ангажиментите в областта на многостранното сътрудничество, поети на срещата на върха между Европейския съюз и Африканския съюз от 17 – 18 февруари 2022 г., Европейският съвет подкрепя засиленото присъствие на Африканския съюз на международни форуми, по-специално в Г-20.

VI. ИЗТОЧНО СРЕДИЗЕМНОМОРИЕ

41. Като припомня предишните си заключения, Европейският съвет остава изцяло ангажиран с цялостното разрешаване на кипърския проблем в рамките на ООН, в унисон със съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН и с основополагащите принципи и достиженията на правото на ЕС. Европейският съюз призовава за бързото възобновяване на преговорите и е готов да играе активна роля в подкрепа на всички етапи на ръководения от ООН процес, с всички подходящи средства, с които разполага.
42. Като припомня предишните си заключения относно отношенията на ЕС с Турция, включително заключенията от юни 2021 г. и изявлението от март 2021 г., и в светлината на неотдавнашните избори в Турция, Европейският съвет приканва върховния представител и Комисията да представят на Европейския съвет доклад относно актуалното състояние на отношенията между ЕС и Турция, като се основават на инструментите и вариантите, набелязани от Европейския съвет, и с оглед на следването на стратегически и ориентиран към бъдещето подход.

VII. ДРУГИ ТОЧКИ

43. Европейският съвет отчита предизвикателствата, породени от междусекторните и трансграничните кризи и от природни или причинени от човека бедствия, много от които се изострят вследствие на изменението на климата и променящата се обстановка по отношение на сигурността в Европа и в световен мащаб. Той подчертава колко е важно укрепването на устойчивостта в стратегически области чрез подход към готовността и реакцията, който обхваща всички опасности, като се използват съответните механизми, включително Механизмът за гражданска защита на Съюза.